

Cuvânt de salut către participanții simpozionului

Dmitri Gasak: Preacucernici părinți, stimați colegi, frați și surori, ne bucurăm foarte mult să vedem în Institutul nostru, „Sf. Filaret”, delegația de la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu. Recent a fost semnat un acord de cooperare între instituțiile noastre de învățământ. Anul trecut, profesorul Alexandr Kopirovski și eu am participat la un simpozion dedicat epocii lui Constantin Brâncoveanu (materialele au fost deja publicate). Iar astăzi îi primim în vizită pe colegii noștri români în cadrul simpozionului pe tema celor mai răspândite abateri ale vieții bisericești, conținutul și modalitățile de depășire a acestora. În opinia mea, pentru discuții în comun care, de fapt, au loc pentru prima dată într-un astfel de format, tema selectată este destul de riscantă. Dar ne putem asuma riscul comuniunii, dialogului și dezbaterilor teologice ca să ne aprofundăm cunoașterea tradiției ortodoxe, istoria Bisericii și să înțelegem mai bine situația actuală în viața Bisericii, din Ortodoxia în Rusia și România (poate, și mai pe larg). De asemenea, este important să ne gândim la perspectivele vieții bisericești în țările și în Bisericile noastre.

Simpozionul nostru va avea un format foarte simplu. Astăzi și mâine urmează să fie prezentate patru referate care vor aborda tema respectivă. Sperăm că fiecare dintre aceste prezentări vor fi dezbătute. Toți sunt invitați să se comunice liber și să discute atât timp cât va fi necesar. Poate că în procesul discuțiilor se vor identifica teme noi atât pentru dezbateri prezente, cât și pentru asemenea întâlniri în viitor.

Iar acum aș vrea să-i cer părintelui profesor Gheorghi Kocetkov, rector al Institutului creștin-ortodox „Sf. Filaret”, să ne spună un cuvânt de salut.

Pr. Gheorghi Kocetkov: Dragi prieteni! Mă bucur foarte mult de lansarea acestui simpozion. Ne aflăm în Institutul „Sf. Filaret”, care a fost înființat în mijlocul anilor 1980, în clandestinitate în perioada sovietică, lucrând prin case, atunci când oamenii nici nu se gândeau că puterea sovietică s-ar fi putut prăbuși. Ulterior, în noile condiții, am devenit o instituție de învățământ modernă și l-am acceptat ca patron spiritual pe Sf. Filaret al Moscovei. În legătură cu tema simpozionului

nostru, aş vrea să reamintesc un citat care aparţine anume Sf. Filaret. În mijlocul secolului al XIX-lea, el spunea că „în Biserică s-au acumulat atâtea probleme şi contradicţii, încât nu mai sunt puteri pentru a le depăşi”. Când am citit aceste cuvinte pentru prima dată, m-am gândit: oare ce ar fi spus în timpurile noastre, în care asemenea contradicţii sunt mult mai multe?

În viaţa noastră există un număr imens de probleme şi dificultăţi de toate felurile – teologice, liturgice, canonice, practice. Uneori, acestea nu sunt discutate, ci trecute sub tăcere; se doreşte să se creeze impresia că Biserica ar exista în starea ei perfectă, din teama că oamenii vor fi smintiţi de păcatele şi imperfecţiunile membrilor Bisericii, ale ierarhiei şi structurii bisericeşti etc. Uneori, dimpotrivă, despre toate acestea se vorbeşte prea mult, şi atunci, într-adevăr, devine greu să se creadă în Biserică. Şi după cum ştim bine, credinţa în Biserică nu întâmplător este inclusă în Crez. Dacă nu este credinţa în Biserică – ceea ce vedem adesea şi în rândul credincioşilor, şi chiar în rândul ierarhilor şi preoţilor –, nu este nici credinţa în om. Iar dacă nu este credinţa în omul, nu este nici credinţa în Dumnezeu. Hristos este Omul adevărat şi Dumnezeu adevărat. Crezând în Hristos, credem în Dumnezeu şi în Om. Aceasta nu este o afirmaţie unilaterală umanistă, ci însăşi temelia creştină a vieţii noastre care a existat dintotdeauna, din timpurile Domnului nostru şi ale Sfinţilor Apostoli şi pe tot parcursul istoriei creştine. Dar pentru aceasta, trebuie să luptăm.

Ştim foarte bine că secolul al XX-lea a fost unul extrem de îngrozitor. În ţara noastră, acesta a fost îndeosebi înfricoşător, pentru că puterea sovietică a existat timp de trei generaţii. Cele mai îngrozitoare timpuri erau înainte cel deal Doilea Război Mondial. Mai târziu, tuturor le-a fost la fel de greu, dar cel mai rău a fost atunci când erau ucişi milioane de oameni, se distrugea cultura, se distrugea totul. În ţara noastră, nimic şi nimeni nu au fost cruţaţi. Biserica a fost distorsionată în mod violent, i-au fost altoite astfel de deprinderi şi norme de viaţă care nu ar trebui să existe în Biserică. Sper că vom avea posibilitatea să vorbim despre asta.

Institutul nostru încerca de la bun început să-şi bazeze activitatea pe norma vieţii sau, simplu vorbind, am vrut întotdeauna să trăim după conştiinţa noastră creştină, neuitându-ne îndărăt, ocupându-ne de autocenzură. Este foarte greu în condiţiile noastre. Cred că este dificil peste tot şi fiecărei persoane aparte, şi, totuşi, noi credem că Domnul este cu noi, El îl ajută pe fiecare creştin care vrea să trăiască după conştiinţă – pe fiecare, indiferent de poziţie în Biserică, vârstă, sex, naţionalitate, cultură, starea socială sau materială etc.

Astfel, cred că simpozionul nostru este o şansă de a vorbi în esenţă, reieşind din experienţa noastră reală. Mă bucur foarte mult că în delegaţia dumneavoastră sunt mulţi preoţi. Este foarte bine deoarece preoţii, poate, sunt cei care suferă cel

mai mult de aceste contradicții și imperfecțiuni, deși, desigur, fiecare creștin se simte afectat de asemenea momente de ispită.

Vă doresc tuturor o astfel de poziție deschisă față de Domnul, un asemenea duh deschis. Cu alte cuvinte, Vă doresc să aveți duhul credinței, deoarece duhul credinței este duhul deschiderii. Dacă nu este deschidere, nu este nici credință. Iar noi trebuie să fim pentru alții un exemplu în credință. Sper că acest duh va fi cu noi, va lucra prin noi. Doresc ca întâlnirea noastră să aibă succes, cu ajutorul și binecuvântarea lui Dumnezeu.